

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-375

22/05/2018

ქ. თბილისი

შპს „იმერეთის“ სასარგებლო წიაღისეულის გადამამუშავებელი (მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი) საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით ქიათურის მუნიციპალიტეტის მერიის მიერ წარმოდგენილია, ქ. ქიათურაში შპს „იმერეთის“ სასარგებლო წიაღისეულის გადამამუშავებელი (მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი) საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში. წარმოდგენილი განცხადებითა და თანდართული დოკუმენტაციით დგინდება შემდეგი:

დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელება იგეგმება ქიათურის მუნიციპალიტეტში, საჩხერის გზატკეცილზე მდებარე შპს „იმერეთი“-ს საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო სამეურნეო დანიშნულების 5500 მ² მიწის ნაკვეთზე. მოსახლეობა საპროექტო ტერიტორიიდან დაშორებულია 240 მეტრით. მის სამხრეთით მდებარეობს იგივე დანიშნულების საწარმო, შპს „ჯეო მაინინგი“, ხოლო ჩრდილოეთით მიუყვება გზა და აუთვისებელი ტერიტორიები. მდინარე ჯრუჭულა საპროექტო ტერიტორიიდან დაახლოებით 20 მ-ით არის დაშორებული.

მანგანუმის გამამდიდრებელი საწარმოს ტექნოლოგიური დანადგარები განთავსდება მიწის ზედაპირზე, დახურულ ფარდულის ტიპის შენობაში, ტექნიკური წყლის მიწოდება მოხდება მდ. ჯრუჭულადან ტუმბოს საშუალებით. საწარმოს ტექნოლოგიურ ციკლში გათვალისწინებულია ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემა. ტექნოლოგიურ ციკლში გამოყენებული წყალი შემდგომ გაიწმინდება სალექარის საშუალებით და უკან დაუბრუნდება გამამდიდრების პროცესს. გამამდიდრებელი საწარმოს ტექნოლოგიური დანადგარები განლაგდება საქმიანობისთვის გამოყოფილ ტერიტორიაზე. შენობა-ნაგებობა განთავსებული იქნება 208,3მ² ფართობზე. საწარმო გადაამუშავებს დაახლოებით 36 000 ტონა/წელ ნედლეულს, ხოლო დღეში 120 ტ, საათში კი 15 ტ. სამუშაო გრაფიკი ერთცვლიანი 8 საათიანი. დასაქმებულ პირთა რაოდენობა 10-15. დამტვრეული მადნის გაუწყლოება ხდება სპირალური კლასიფიკატორით. კონცენტრატისა და კუდების გაუწყლოება ხდება ჯამებიანი ელევატორებით. მადნის დალექვა წარმოებს ორკამერიან მაღალი სიხშირის სალექ მანქანაში. საწარმოს საქმიანობისათვის საჭირო ნედლეულს კომპანია შემოიტანს შპს „ჯორჯიან მანგანუმი“-ს სალიცენზიო ტერიტორიებიდან და დროებით დაასაწყობებს ტერიტორიაზე.

მანგანუმის გამამდიდრების შედეგად დარჩენილი შუალედური პროდუქტები თავდაპირველად განთავსდება საწარმოს ტერიტორიაზე, შემდგომ კი გავა საბადოზე მადნის მოპოვების დროს წარმოქმნილი ღრმულების შესავსებად (გამოყენებული იქნება ტექნიკური რეკულტივაციის მიზნით). მადნის გამამდიდრების შედეგად მიღებული შლამი დროებით განთავსდება სალექარის მიმდებარე ტერიტორიაზე მოწყობილ მყარი საფარის მქონე მოედანზე, საიდანაც გაუწყლოების შედეგად წარმოქმნილი წყალი ჩავა სალექარში.

აღნიშნული შლამი გამოყენებული იქნება კარიერების რეკულტივაციისთვის, კერძოდ მათი განთავსება მოხდება გამომუშავებულ კარიერში და დაიფარება ნიადაგის ნაყოფიერი ფენით. მანგანუმის მადნის გამდიდრების პროცესში წარმოქმნილი, მანგანუმის ნაერთებით დაბინძურებული საწარმოო და სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების გაწმენდა გათვალისწინებულია 705,6მ³ ტევადობის სალექარში.

სასმელი წყლით საწარმო მომარაგდება ახლოს მდებარე წყაროს საშუალებით. ელ. ენერჯით მომარაგდება დარკვეთის ტერიტორიაზე არსებული N3 ქვესადგურიდან.

სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები ჩაედინება 15მ² მოცულობის სასენიზაციო ორმოში. ორმოს ამოწმენდა მოხდება პერიოდულად და გატანილი იქნება ადგილობრივი სამსახურის მიერ შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე. საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლები მიმართულ იქნება სალექარში. სალექარიდან შლამის ამოღება გათვალისწინებულია კვირაში ერთხელ.

ბიომრავალფეროვნების მხრივ საწარმოს განთავსების ტერიტორიაზე მცენარეული საფარი პრაქტიკულად არ არსებობს, რაც გამოწვეულია მისი მაღალი ანთროპოგენური დატვირთვით.

საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოიქმნება არასახიფათო და სახიფათო ნარჩენები. არასახიფათო ნარჩენების შესაგროვებლად ტერიტორიაზე განთავსებულია სპეციალური ბუნკერი, საიდანაც დასუფთავების მუნიციპალურ სამსახურთან გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე, გატანილი იქნება მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე. სახიფათო ნარჩენების მართვა ითვალისწინებს მათ დროებით შენახვას ტერიტორიაზე. შემდგომი მართვის მიზნით კონტრაქტორი კომპანიებისათვის გადაცემას.

გზშ-ს ანგარიშს თან ახლავს ხმაურთან დაკავშირებული გავლენები, რომლის მიხედვით ჩანს, რომ საქმიანობის განხორციელების პროცესში უახლოესი საცხოვრებელ სახლთან ხმაურის მოსალოდნელი დონეები იქნება ნორმატიული დოკუმენტით დაშვებულ ნორმებზე გაცილებით დაბალი, შესაბამისად რაიმე სახის პრევენციული ღონისძიებები არ არის საჭირო.

ობიექტის ექსპლუატაციისას ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა შემდეგი მავნე ნივთიერებები: რკინის ტრიოქსიდი (რკინის ოქსიდი), მანგანუმი და მისი ნაერთები, აზოტის დიოქსიდი (აზოტის (IV) ოქსიდი), აზოტის ოქსიდი, ჭვარტლი, გოგირდის დიოქსიდი, ნახშირბადის ოქსიდი, აირადი ფტორიდები, ნახშირწყალბადების ნავთის ფრაქცია, შეწონილი ნაწილაკები.

შემუშავებული და სამინისტროსთან შეთანხმებულია „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი”

გზშ-ს ანგარიშს თან ერთვის საქმიანობის გარემოსდაცვითი მენეჯმენტის და მონიტორინგის გეგმა, გარემოზე მოსალოდნელი ნეგატიური ზემოქმედებების შემარბილებელი ღონისძიებები, ავარიულ სიტუაციების რეაგირების გეგმა, დასკვნები და რეკომენდაციები.

აღნიშნული გზშ-ს ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით (ატმოსფერული ჰაერის, ნარჩენების, წყლის. ბიომრავალფეროვნებისა და დაბინძურების მონიტორინგის), რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების ასევე „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის პირველი ნაწილის და ამავე კოდექსის მეორე დანართის მე-5 პუნქტის 5.1 ქვეპუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. დამტკიცდეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება N34; 16.05.2018 და მიენიჭოს საქმიანობის განხორციელების უფლება, შპს “იმერეთს“ ქ. ჭიათურაში მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე.
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით.
3. შპს „იმერეთმა“ საქმიანობა განახორციელოს აღნიშნული გადაწყვეტილებით (№34; 16.05.2018) გათვალისწინებული შემდეგი პირობების დაცვით:
  - 3.1 საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი ტექნოლოგიური სქემის, საქმიანობის გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმის, გარემოზე მოსალოდნელი ნეგატიური ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებებისა და შესაძლო ავარიული სიტუაციებზე რეაგირების გეგმის, დასკვნების და რეკომენდაციების შესაბამისად;
  - 3.2 გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღებიდან 2 თვის ვადაში, უზრუნველყოს საწარმოს ტექნოლოგიური პროცესის გაუმართაობის შემთხვევისთვის „ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზდჩ) ნორმების პროექტის სამინისტროსთან შეთანხმება, შემდეგი გარემოებების გათვალისწინებით:
    - 3.2.1 ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩაშვებული ჩამდინარე წყლების რაოდენობა უნდა შეესაბამებოდეს ტექნოლოგიური ციკლის ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემაში გამოყენებული წყლის რაოდენობას;
    - 3.2.2 დოკუმენტი უნდა მოიცავდეს საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის #414 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის მე-5 მუხლის მე-7 პუნქტით გათვალისწინებულ ჩამდინარე წყლების ავარიული ჩაშვების თავიდან აცილებისათვის საჭირო ღონისძიებებს;
  - 3.3 ავარიული სიტუაციის წარმოქმნის შემთხვევაში, ჩამდინარე წყლების ავარიული ჩაშვების შესახებ, დაუყოვნებლივ აცნობოს სამინისტროს ცხელ ხაზზე;
  - 3.4 უზრუნველყოს საწარმოს მიმდებარე ტერიტორიის და საწარმოს ტერიტორიის მორწყვა ცხელ და მშრალ ამინდში მტვრის წარმოქმნის შესამცირებლად და კარიერიდან წამოსული მანქანების ძარის და საბურავების გარეცხვა საწარმოს ტერიტორიაზე;
  - 3.5 უზრუნველყოს „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში“ წარმოდგენილი გამოყოფის და

- გაფრქვევის წყაროების პარამეტრების დაცვა და შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
- 3.6 გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 3 თვის ვადაში სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოადგინოს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანებით დამტკიცებული „კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმის განხილვისა და შეთანხმების წესის“ შესაბამისად შედგენილი კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმა;
  - 3.7 გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 1 წლის ვადაში მწვანე ზოლის მოსაწყობად უზრუნველყოს საწარმოო ტერიტორიის პერიმეტრზე მრავალწლიანი ხე-მცენარეების დარგვა და მისი მოვლა პატრონობა, რაც შეამცირებს გარემოს დამტვერიანებას;
  - 3.8 უზრუნველყოს ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმის განახლება, სადაც გათვალისწინებული იქნება, ავარიული სიტუაციების შედეგად მდ. ჯრუჭულას წყლის დაბინძურებით გამოწვეული ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების საკითხი;
  - 3.9 გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებიდან 4 თვის ვადაში, სამინისტროსთან შესათანხმებლად წარმოადგინოს, წყლისა და წყალზე დამოკიდებული ბიომრავალფეროვნების კომპონენტების პროექტის გავლენის ზონაში არსებობის და მათზე შესაძლო ზემოქმედების შესახებ ინფორმაცია (საჭიროების შემთხვევაში, განისაზღვროს შემარბილებელი და/ან საკომპენსაციო ღონისძიებები);
  - 3.10 იქთიოფაუნასა და ცხოველებზე შესაძლო ზემოქმედების გამოვლენის და ამ ზემოქმედების თავიდან აცილებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელების მიზნით, უზრუნველყოს გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმის განახლება, რომელშიც ასახული იქნება ცხოველებზე და იქთიოფაუნაზე დაკვირვების საკითხები;
  - 3.11 ექსპლუატაციის დაწყებამდე უზრუნველყოს დეტალური ინფორმაციის წარმოდგენა საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი კუდების და შლამების მართვის ღონისძიებების შესახებ;
  - 3.12 6 თვის ვადაში შეიმუშაოს და წარმოადგინოს სამინისტროში გამომუშავებული კარიერის რეკულტივაციის პროექტი;
  - 3.13 ექსპლუატაციაში გაშვებამდე წარმოადგინოს ნედლეულის-მანგანუმის მადნის და მზა პროდუქციის ტრანსპორტირების მარშრუტები, სქემა;
  - 3.14 საქმიანობის შეწყვეტის შემთხვევაში, უზრუნველყოს გარემოს წინანდელ მდგომარეობამდე აღდგენა და სამინისტროში წარმოდგენა;
  - 3.15 საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციაში შესვლის შესახებ აცნობოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს;
  - 3.16 გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განახორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
4. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს “ იმერეთს“;
  5. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს“იმერეთის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;

6. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში-საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა N7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

გიორგი ხანიშვილი

მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი

